

Uit het bestuur

door Maaike de Haardt, voorzitter CHF

Het Catharina Halkes Fonds kon in het afgelopen jaar weer een aantal bijzondere projecten op het gebied van religie en gender ondersteunen. Zo droegen we onder meer bij aan de Oecumenische Vrouwensynode en aan een uitwisselingsprogramma van vrouwelijke theologen Nederland-Kenia-Ghana. Verder droegen we bij aan het Tijdschrift voor Genderstudies en aan een biografisch onderzoekproject over de theologe en predikante Annie Mankes-Zernike. Meer uitgebreide verslagen van deze projecten vindt u verderop in deze Jaarbrief. Daarnaast ondersteunden we zoals altijd het IWFT Expertisenetwerk Gender en Religie. Hieruit blijkt dat we als Fonds met een interessant en breed palet aan projecten kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van onderzoek en onderwijs op het gebied van religie en gender in Nederland. Dat blijft van belang, niet alleen omwille van de ontwikkeling van het vakgebied maar ook omdat de universiteiten steeds minder middelen ter beschikking hebben en dus ook steeds meer mensen een beroep moeten doen op fondsen.

Dat we dit alles weer konden doen danken we voor een deel aan onze donateurs. Velen van u zijn al vanaf het begin bij het Fonds betrokken en wij prijzen ons zeer gelukkig en dankbaar voor uw trouw. Deze jarenlange betrokkenheid betekent echter ook dat velen van onze donateurs vaak al op hoge leeftijd zijn en er om die reden af en toe ook iemand afvalt. Gelukkig staat daar ook weer een lichte aanwas aan donateurs tegenover. Hoewel we ons niet direct zorgen hoeven maken willen we als bestuur wel nadenken over uitbreiding en verjonging van ons donateursbestand. Misschien kunnen we een voorbeeld nemen aan het IWFT en ook aan de Oecumenische Vrouwensynode. Ook zij zien zich gedwongen zich te bezinnen op het meer actief betrekken van jongeren bij hun netwerken en beiden lijken daar een weg in te vinden. Onze financiële situatie is het afgelopen jaar redelijk gestabiliseerd. Marian Papavoine zal hier elders in deze Jaarbrief uitgebreid op ingaan. In het bestuur vinden op dit moment weer enkele wisselingen plaats. Onze secretaris Margriet Gosker en onze webmaster Adriaan van Klinken gaven aan dat zij niet voor verlenging van hun termijn in aanmerking wilden komen. Gelukkig vonden we goede opvolgers voor hen in de persoon van Anne-Claire Mulder als secretaris en Anne-Mareike Wetter als opvolger van Adriaan van Klinken. Zij zullen beiden in de najaarsvergadering voor het eerst aantreden. Tot zolang zal onze secretaris nog in functie zijn. Ook Charlotte van der Leest, jarenlang penningmeester en het laatste jaar als gewoon lid in het bestuur, legt na zeven jaar haar bestuursfunctie neer. Ik wil ook hier Margriet Gosker, Charlotte van der Leest en Adriaan van Klinken hartelijk danken voor hun inzet en betrokkenheid bij ons Fonds en voor de goede en hartelijke samenwerking die we met elkaar hadden. Vanuit het IWFT verwelkomden we een nieuwe waarnemer, Trees Versteegen. We menen dat een goede en ook structurele relatie tussen het Catharina Halkes Fonds en het IWFT het meest gebaat is met een permanente afvaardiging van het IWFT in het bestuur van het Fonds. Trees Versteegen is de nieuwe voorzitter van het IWFT. In de nieuwe bestuurssamenstelling hopen we vanaf het najaar opnieuw zo goed mogelijk aan de doelstelling van het Fonds bij te dragen. Wij wensen u veel leesplezier, danken u hartelijk voor uw bijdragen en wensen u alle goeds.

Het bestuur 2014-2015 is als volgt samengesteld:

Prof. Dr. Maaïke de Haardt, voorzitter
Dr. Margriet Gosker, secretaris tot 1 oktober 2014
Dr. Anne-Claire Mulder, secretaris vanaf 1 oktober 2014
Drs. Marian Papavoine, penningmeester
Dr. Catrien Notermans
Dr. Charlotte van der Leest tot 1 oktober 2014
Dr. Anne-Mareike Wetter vanaf 1 oktober 2014

Jaarverslag Stichting Catharina Halkes Fonds 2013-2014 door Margriet Gosker, secretaris

De Stichting Catharina Halkes Fonds werd opgericht op 29 september 1988. Ook dit jaar doen we verslag van de wijze waarop de Stichting onderzoek en onderwijs op het gebied van gender en religie heeft ondersteund of op andere wijze heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van dit vakgebied in Nederland. Het fonds geeft haar volle ondersteuning aan het IWFT Expertisenetwerk Gender en Religie. Het IWFT heeft in de verslagperiode een nieuw bestuur gekozen. Een aantal werkzaamheden van het IWFT wordt op projectbasis gefinancierd en door het Catharina Halkes Fonds mede gedragen. Voorts zijn er gelden toegekend aan projecten, waarbij de relatie tussen gender en religie wordt geproblematiseerd en die betrekking hebben op onderzoek, publicaties, congressen of internationale bijeenkomsten. Het bestuur werd in de periode 2013-2014 gevormd door: Maaïke de Haardt (voorzitter), Margriet Gosker (secretaris), Marian Papavoine (penningmeester), Adriaan van Klinken (website en public relations), Catrien Notermans en Charlotte van der Leest. Trees Versteegen is inmiddels aangetreden als opvolgster van Sandra Veen en fungeert als contactpersoon naar het IWFT-bestuur. Het bestuur van het Catharina Halkes Fonds heeft vergaderd op 7 november 2013, op 19 februari 2014 en op 26 mei 2014. De secretaris verzorgde de jaarlijkse Jaarbrief. Deze werd rondgezonden aan de donateurs en ook gepubliceerd op de website van het Catharina Halkes Fonds. De penningmeester droeg er zorg voor, dat aan alle voorwaarden van ANBI is voldaan. Het bestuur heeft er voor gekozen de gelden van het fonds onder te brengen bij een duurzame c.q. groene bank. Er waren twee opties, namelijk de ASN Bank en de Triodosbank. Het bestuur heeft na rijp beraad en een extra bestuursvergadering uiteindelijk voor de ASN Bank gekozen. Elders in deze Jaarbrief geeft de penningmeester hierop een nadere toelichting. De webmaster droeg er zorg voor, dat de benodigde gegevens op de website kwamen te staan. Zoals ieder jaar is het vigerende beleidsplan door het bestuur opnieuw bekeken en waar nodig bijgesteld. Er was al eerder besloten het huidige beleidsplan 2010-2015 op twee punten te wijzigen. Het punt 'bevorderen van de presentie van Nederlandse theologes en godsdienstwetenschappers in internationale gremia op het terrein van het fonds' werd als aandachtspunt geschrapd. Dit betekent niet dat hiervoor nu geen projecten meer kunnen worden ingediend maar dat deze projecten op gelijke wijze gewogen worden als de andere aanvragen. Het beleid om elke twee jaar een Halkeslezing te organiseren is gewijzigd in twee maal per vijf jaar. Ook is in het bestuur de vraag besproken of we het beleidsplan dienen aan te passen wat betreft het punt: inkomensgrens bij subsidies. Nu de arbeidsmarkt steeds complexer wordt overweegt het CHF hier beleid op te ontwikkelen. We willen nagaan hoe andere fondsen hier mee omgaan. Besloten is dit nader te onderzoeken. T. Versteegen neemt dit op zich. Ook is besloten tot een aantal wijzigingen in de statuten. We verstrekken financiële middelen ten behoeve van organisatorische en inhoudelijke ondersteuning van het IWFT Expertisenetwerk Gender en Religie. Daarbij wordt aangetekend dat de omvang van deze ondersteuning ieder jaar in goed overleg tussen beide besturen wordt vastgesteld. De eis dat alle bestuursleden van het Catharina Halkes Fonds vrouw moeten zijn is vervallen. Wel moeten vrouwen de meerderheid van het bestuur uitmaken. De meerderheid van het bestuur bestaat voorts uit theologen en religiewetenschappers. Het IWFT heeft een raadgevende stem in het bestuur van de stichting. De Statuten CHF zijn aldus gewijzigd conform de genomen besluiten en passeerden bij notaris Marcel Grubben te Venlo op 6 november 2013.

Financiën Catharina Halkes Fonds door Marian Papavoine

Als eerste wil ook ik onze donateurs van harte danken. Ik heb in het verleden veel gewerkt met de donateursadministratie en het ontroerde me zoveel vertrouwde namen opnieuw tegen te komen, als oude bekenden. Inmiddels heb ik er bijna een jaar als penningmeester opzitten. Ondanks dat ik de financiën in zeer goede orde van Charlotte van der Leest overgenomen heb, was er door de ontwikkelingen in de bankenwereld toch wat werk aan de winkel. In lijn met het beleid heb ik onderzocht of en hoe we konden overgaan naar een duurzame bank, die beter bij ons profiel past. We hebben onze vragen voorgelegd aan een paar banken en hun antwoorden

Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart bij deze Jaarbrief

gewogen. Na zorgvuldig onderzoek en met behulp van de Eerlijke Bankwijzer hebben we besloten om met de ASN Bank in zee te gaan, die zeer hoog scoort op duurzaam beleid op alle fronten. Ook hebben we besloten om op dit moment een groot deel van ons geld veilig op een spaarrekening te zetten, en maar een klein gedeelte in te zetten voor beleggingen. We hebben een paar mooie projecten gefinancierd, zoals u in deze Jaarbrief kunt lezen. Ons vermogen is in 2013 toegenomen met 3,3% naar € 413.852. We hadden in 2013 een stijging in donaties van 29,80%! € 8380. We hebben ons aangesloten bij de Kennisbank Filantropie, waar u ook onze zakelijke en financiële gegevens kunt vinden. Ik was in de gelegenheid om een interessante workshop bij te wonen over veranderingen in de ANBI-status. Het Catharina Halkes Fonds is immers aangewezen als Algemeen nut beogende instelling (ANBI). Wist u dat u ons nu ook kunt steunen met een periodieke gift (min. 5 jaar) die u dan 100% mag aftrekken van de belasting? Tot 2014 mocht u een periodieke gift alleen aftrekken als u deze had vastgelegd bij de notaris. Bij periodieke giften vanaf 2014 hoeft dit niet meer. U kunt dit nu eenvoudig vastleggen via een schriftelijke overeenkomst met het Fonds. Wie daar meer over wil weten kan contact met me opnemen via penningmeester@halkesfonds.nl. Een legaat aan het fonds is ook een mogelijkheid.

Bij deze Jaarbrief treft u een acceptgiro aan ten behoeve van uw donatie. Mocht u wijzigingen willen doorgeven dan kan dat per post of per mail. Ook in 2014 zijn we weer heel blij met uw donatie, die het ons mogelijk maakt projecten op het gebied van onderwijs en onderzoek in gender en religie te ondersteunen! En is het mogelijk dat u ons uw e-mailadres doorgeeft, zodat we u ook op die manier kunnen bereiken?

Nieuw bestuurslid **Anne-Claire Mulder stelt zich voor:**

In 1977 ging ik met mijn moeder naar een lezing over feministische theologie. Wij gingen in eerste instantie om Maria de Groot te horen, want bij haar had ik de jaren daarvoor catechisatie gevolgd. Ik herinner mij nog goed dat ik toen ook Catharina Halkes hoorde spreken. Wat ik daar hoorde weet ik niet meer, maar sinds die tijd wist ik wel dat ik bij feministische theologie moest zijn. Dus toen ik theologie ging studeren in Utrecht werd ik al snel lid van de vrouwengroep daar. Ik studeerde af – met een bijvak bij Tine Halkes - promoveerde, deed vervolgonderzoek – steeds binnen het domein van vrouwenstudies theologie en telkens kwam ik Tine Halkes weer tegen. Sinds 2003 werk ik aan als docente vrouwenstudies theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit, eerst in Kampen en nu in Groningen. Sinds kort ben ik in Groningen ook stagedocente. De laatste jaren heb ik gepubliceerd over thema's als dialoog en ontmoeting en over menselijke waardigheid in de context van huiselijk geweld. Op dit moment zet ik een onderzoek op naar toeschrijvingsprocessen van religieuze autoriteit en de rol van gender daarin. Ik voel me dus vereerd nu mij gevraagd is om bestuurslid te worden van het Catharina Halkes Fonds, en zo op een andere manier de traditie voort te zetten. Naast mijn baan aan de PTHU en mijn gezin heb ik mij de afgelopen jaren ingezet als bestuurslid van de Stichting Kerk en Wereld. De ervaringen die ik daar heb opgedaan hoop ik te kunnen gebruiken bij het Catharina Halkes Fonds. Ik heb er veel zin in.

Nieuw bestuurslid: **Anne-Mareike Wetter stelt zich voor:**

Vanaf het najaar 2014 mag ik het bestuur komen versterken, in de functie die tot nu toe Adriaan van Klinken vervulde: PR en de organisatie van de Catharina Halkes Lezing. Vers gepromoveerd, op een onderwerp waarin ik Bijbelwetenschappen, genderstudies, religiewetenschappen en etniciteit bij elkaar breng, mag ik in september als postdoc in Leiden beginnen. In het dagelijkse leven ben ik naast wetenschapper vooral moeder van drie prachtige zoons. Daarnaast denk ik bij een PKN-gemeente in Utrecht mee over o.a. liturgie. Tot ongeveer een jaar geleden was ik ook bestuurslid (en interim-bestuurslid) van het IWFT. Het meedraaien in het bestuur van het CHF is voor mij een mooie uitdaging om wat breder om me heen te kijken naar wat er allemaal gebeurt op gender-en-religiegebied, en te zien voor welke inspirerende projecten vrouwen (en de één of andere man) zich inzetten. Mooi dat het CHF deze projecten mede mogelijk kan maken!

Nieuw bestuurslid: **Trees Versteegen stelt zich voor:**

Sinds mei participeer ik namens het IWFT als waarnemend lid in het bestuur van het Catharina Halkes Fonds. Momenteel ben ik werkzaam als pastor/teamleider in een grote parochie in Tilburg: de Parochie Frater Andreas. Vorig jaar sloot ik mijn promotieonderzoek in de theologie met succes af. In het verleden was ik al een periode lid van het bestuur van het CHF. En in een nog verder verleden was ik o.a. bestuurslid van het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving en van de Acht Mei Beweging. Mocht u willen reageren of suggesties hebben: versteegentrees@gmail.com

Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart bij deze Jaarbrief

Wij subsidieerden: De Oecumenische Vrouwensynode

Ons fonds ondersteunde dit jaar evenals in voorgaande jaren de Oecumenische Vrouwensynode. Ongeveer 150 vrouwen ontmoetten elkaar op 8 maart 2014 in de Thomaskerk in Amsterdam rond het thema 'Vrouwen houden huis – geloven in duurzame economie'.

Tijdens de viering stond een beeld verborgen onder een prachtige doek. Na de schriftlezingen werd een gouden stierkalf onthuld, dat de vraag opriep: dienen we God of het gouden kalf? Er waren workshops over de vraag hoeveel keuze de economie ons laat. Anne-Claire Mulder schetste het probleem van botsende verplichtingen. Vrouwen moeten hun eigen geld verdienen, vrijwilligerswerk doen als ze in een uitkering zitten en mantelzorg verrichten. Hoe valt dat te combineren? Nu vrouwen de arbeidsmarkt zijn opgegaan, blijkt dat zorg in wezen onbetaalbaar is. Is een onvoorwaardelijk

basisinkomen voor iedereen een idee? Jutta Eilander betoogde dat duurzaamheid voor jongeren vanzelfsprekend is, maar kiezen vereist wel nadenken. Kun je met een klein inkomen kiezen voor duurzame kleding? Jongeren hebben onbegrip voor ouderen, bedrijven, bio-industrie en kerken. In de kerk wordt oecumene wel beleden, maar het is geen praktijk. Laat zien dat we over onze eigen grenzen heen kunnen stappen! Susan Doodeman is geïnspireerd door het Barefoot College. In haar workshop werd gekeken naar de documentaire Solar Mamas. Investeer je in een individu of in een gemeenschap, in vrouwen of in mannen? En wat is

duurzaam daaraan? Janneke Stegeman gaf een Bijbelworkshop. Met name het Oude Testament kent revolutionaire verhalen, maar de Bijbel wordt ook gebruikt om machtsposities te bestendigen.

Anneleen Decoene verzorgde de hoofdlezing, die lastige vragen aankaarte. Om te geloven in duurzame economie moet je goed gek zijn, zei Decoene. Ze ontmaskerde de manieren waarop het liberalisme feminisme neutraliseert. Het doel van feminisme is zogenaamd bereikt. De gelijkheid van vrouwen is geïnstitutionaliseerd en bij wet geregeld. Feminisme is dus iets van vroeger, of iets dat (nog) nodig is in verre landen. Succesvolle alleenstaande vrouwen bewijzen dat alles mogelijk is. Maar dit neoliberale denken kijkt niet naar machtsverschillen en geeft geen verklaring voor de complexiteit van de samenleving. De crisis treft vrouwen harder. Juist de sectoren waar vrouwen werken, moeten inleveren. Vrouwelijke vrijwilligers vullen de gaten op en tegelijk zijn vrouwen meer afhankelijk van de voorzieningen waarop bezuinigd wordt. Decoene pleitte voor een samenleving waar niet het recht van de sterkste zegeviert en waar bestaande machtsverhoudingen niet aanvaard worden. Vragen voor haar workshop: hoe bewonen we onze samenleving? Hoe vormen we gemeenschap? Welke afgoden ontmaskeren we? Wie of wat is heilig voor ons? Hoe worden we een waarlijk vrije vrouw?

Lydia van Maurik heeft ontdekt, dat trekkers en melkmachines gebaseerd zijn op de mannelijke maat. Al werkend en zingend beseft ze, dat modder zomaar verbonden wordt met Jezus' brood. In haar workshop werd geprobeerd om dankbaarheid voor al wat leeft op muziek te zetten. Aspha Bijnaar vertelde over kasmoni (een alternatief spaar- en kredietsysteem). In haar workshop werd na informatie over kasmoni een rollenspel gedaan. Monika Milz is lid van de Green Deal Board van het Ministerie van Economische Zaken. Ze bepleit, dat vrouwen hun stem laten horen. Hoe kunnen we de planeet aan de volgende generatie overdragen? Hoe we kunnen bijdragen aan een goed leven? Het verslag is van de secretaris CHF op basis van gegevens van J. Seldenrath.

Wij subsidieerden: 'Exchange Program Women Theologians'

In 1982 werden in Kenia de eerste vrouwen bevestigd in het ambt van predikant. Op 23 juni 2014 werd dit gevierd door meer dan driehonderd Keniaanse vrouwen, werkend in de kerk en voor het

merendeel 'ordained'. Een delegatie van vrouwelijke predikanten en kerkelijk werksters uit Den Haag en vertegenwoordigsters uit negen andere Afrikaanse landen, vierden dit feest mee. De viering in de grote St. Andrews Church in het hart van Nairobi was onderdeel van een internationale bijeenkomst van Afrikaanse theologes die tussen 19 en 24 juni in Limuru bijeen kwamen. De conferentie was georganiseerd door de

Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart bij deze Jaarbrief

afdeling St. Paul's van de kring van Afrikaanse theologes, de Wereldraad van Kerken, het Aids in Afrika project, en Kerk in Actie. Heleen Joziassie, uitgezonden door Kerkinactie en tot eind juni werkzaam als docent aan St. Paul's University, was één van de organisatoren. Predikanten uit Ghana, Malawi, Tanzania, Oeganda, Rwanda, Eritrea, Kameroen, Zambia, Zuid Afrika, Swaziland, Kenia en Nederland vertelden hun eigen verhaal over hun weg naar het ambt en de uitdagingen die zij tegen komen in hun kerken. De kerken groeien in Afrika en het duurt niet lang meer of op dit continent wonen wereldwijd de meeste christenen. Afrikaanse vrouwen vormen traditioneel de grootste groep kerkgangers, maar zij hadden nauwelijks stem in de kerken. Daarom richtte Mercy Amba Oduyoye de Circle of Concerned African Women Theologians op in 1989. Vrouwen moesten zich gaan roeren in het theologische debat en meer vrouwen toegang krijgen tot theologisch onderwijs. Mercy Oduyoye, inmiddels de tachtig gepasseerd, stal de show door haarscherp en met veel humor een terugblik te geven op het werk van de Circle en de thema's die theologes vandaag de dag moeten tackelen. Ze benadrukte dat de kerk een gemeenschap van mannen en vrouwen hoort te zijn. En dat de weg naar heelheid en gerechtigheid alleen in gezamenlijkheid kan worden afgelegd. Afrikaanse theologie door vrouwen wordt niet gedaan in het luchtledige en de realiteit waarin mensen leven wordt niet uit het oog verloren. Eén van de meest ingrijpende thema's is de HIV&AIDS epidemie, die 30 jaar geleden aan de oppervlakte kwam en waardoor vrouwen het meest getroffen zijn. Theologes en andere vrouwen werkzaam in kerken in Den Haag (Jeannet Bierman, Trinette Verhoeven, Joline van Poppel, Maaïke van Dijk, Waltraut Stroh, Lerina Kwamba en Andrea Damacena Martins) waren uitgenodigd om deel te nemen aan deze uitwisseling. Zij gingen voor in de zondagse kerkdiensten in verschillende kerken en participeerden in de gesprekken en vieringen. Het was een unieke stimulans om de eigen context en theologische reflectie met andere ogen te bezien. Daarom danken wij op deze plaats het Catharina Halkes Fonds voor de verleende subsidie. Heleen Joziassie.

Wij subsidieerden 'Twaalf ongeveer' van Inez van der Spek

Het CHF subsidieerde mijn project '*Twaalf ongeveer. Overgangsrituelen als meisjes pubers worden*'. Ik schreef een introducerend artikel over overgangsrituelen voor de puberteit. Een korte versie daarvan is te vinden op <http://www.nieuwwij.nl/verdieping/twaalf-ongeveer-overgangsrituelen-voor-de-puberteit/> en een meer uitgebreide versie op <http://www.inezvanderspek.nl/publicatieportfolio/essays/>. In de korte versie leg ik uit dat overgangsrituelen structuur geven aan wat ons overkomt, verwondering oproepen en

ons in lichaam en ziel raken. Tenminste, als ze niet versleten zijn of louter entertainment. Hoe zit dat met overgangsrituelen voor de puberteit, religieuze en niet religieuze? Ik ga o.a. in op het vormsel, de afscheidsmusical, zuipkeetles en inwijding in de beeldcultuur in de media. En ik kom uit bij de zeggingskracht van hedendaagse kunst. In een volgend artikel zal het genderperspectief centraal staan. Ik richt de focus op een bepaald aspect van de overgang van meisje naar vrouw: de *menarche*, de eerste menstruatie. Over het algemeen wordt deze gebeurtenis genegeerd, getaboeïseerd, geromantiseerd of louter als hygiënisch probleem benaderd. In kringen van godinnenspiritualiteit wordt ze echter 'gevierd'. Ik onderzoek *of* en *hoe* de menarche wordt gethematiseerd in traditionele en nieuwe overgangsrituelen voor de puberteit. Aan welke voorstellingen van vrouwelijkheid, identiteit en lichamelijkeheid wordt de (eerste) menstruatie gekoppeld, expliciet dan wel impliciet als er sprake is van een genderneutraal discours, zoals bij het vormsel of de jeugdwijding? Hoe open en flexibel zijn de rituelen, zodat bijvoorbeeld lesbische en transgender meisjes niet buitengesloten worden? Is er sprake van initiatie in een bepaalde religieuze gemeenschap door middel van een ritueel rond de eerste menstruatie? Wordt er een transcendente of kosmische dimensie verbonden met het ritueel?

We subsidieerden: 'Tijdschrift voor Genderstudies'

Dit tijdschrift bestaat sinds jaren tachtig van de vorige eeuw. Het werd opgericht onder de naam *Tijdschrift voor Vrouwenstudies*. Het is nog steeds springlevend. Het tijdschrift publiceert artikelen over gendervraagstukken vanuit alle relevante disciplines die een wetenschappelijk

bijdrage leveren aan, of interventies plegen in debatten over gender in Nederland en Vlaanderen. Naast artikelen biedt het tijdschrift ook interviews, boekrecensies, discussiedossiers, beeldessays en opiniërende artikelen in het Nederlands en Engels. Theologie en religiewetenschap hebben altijd een rol gespeeld in dit tijdschrift. Theologen en religiewetenschappers als Anne-Claire Mulder, Annelies van Heyst en Chia Longman zaten in de redactie, Fokkelien van Dijk en later Freda Dröes ondersteunden het tijdschrift bestuurlijk. Het tijdschrift wordt aantrekkelijker voor wetenschapsters omdat de uitgever (Amsterdam University Press) volgend jaar ook een digitale versie gaat uitgeven waardoor TvG veel zichtbaarder wordt, ook internationaal. De genderstudies-afdelingen van de universiteiten van Maastricht, Utrecht, Nijmegen, Brussel en Gent ondersteunen TvG als hun budget

Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart bij deze Jaarbrief

het toelaat financieel. We zijn blij dat Catharina Halkes Fonds zich voor een periode van vier jaar met TvG heeft verbonden. De toegekende subsidie wordt gebruikt voor kosten die de uitgever niet dekt (redactiesecretaris, eindredacteur, webmaster en beeldmateriaal). Als tegenprestatie zal het CHF vier jaar lang in elk van de vier nummers genoemd worden en zo deel uitmaken van de wetenschappelijke gender-community. Donateurs van het CHF zijn uiteraard zeer welkom als abonnee: www.tijdschriftvoorgenderstudies.nl. Freda Dröes

We subsidieerden: Prof. Dr. Esther Mombo

De aanvraag van aanvraag van Prof. Dr. Martha Frederiks ten behoeve van het project van Prof. Dr. Esther Mombo werd door het Catharina Halkes Fonds gehonoreerd. Een verslag volgt in de volgende Jaarbrief.

We subsidieerden: Willem Jacobus Smit

Ik ben geboren in Malawi. Mijn ouders werkten daar als zendeling. Zo merkte ik al jong hoe verschillend religie kan uitwerken in verschillende culturen. Ik deed mijn Master aan de universiteit van Stellenbosch in Zuid-Afrika en zette mijn studies voort in Nijmegen. Nu werk ik aan mijn PhD. Ik onderzoek inheemse huwelijkspraktijken in de Oostelijke Kaapprovincie. Ik ben geïnteresseerd in *ukuthwala*, een traditionele vorm van uithuwelijking (met instemming van beide ouderparen). Maar tegenwoordig lijkt het meer op ontvoering en verkrachting van tienermeisjes door mannen van middelbare leeftijd. Met mijn onderzoek wil ik uitzoeken, waarom *ukuthwala* op deze manier herleeft, en wil ik de oorzaken opsporen, die tot dit geweld leiden. Ook wil ik onderzoek doen naar de oorzaken van het grote leeftijdsverschil tussen de ontvoerders en de ontvoerden. Voorts onderzoek ik de relatie tussen *ukuthwala* en religie. In dit kader gaf ik een seminar tijdens de LOVA-conferentie ("Ethnographies of Gender and the Body") aan de VU Amsterdam, waarbij ik ook inging op vrouwenbesnijdenis en seksueel geweld. Ik probeer vooral te begrijpen in welke mate het christelijk geloof vrouwen kan helpen hiertegen verzet te bieden.

Promotie Froukje Pitstra met succes afgerond

Tenslotte kregen we bericht van de promotie van Dr. Froukje Pitstra, die op 3 juli 2014 aan de Rijksuniversiteit Groningen haar proefschrift met succes heeft verdedigd. Het proefschrift is getiteld: *'Ontelbare enkelvoud(en)'. Dr. A. Mankes-Zernike (1887-1972): een biografie*. Het Catharina Halkes Fonds heeft het onderzoek van Dr. Pitstra in het vorige verslagjaar gesubsidieerd. Verdere bijzonderheden treft u aan in onze Jaarbrief 2013-2014.

Vanuit het IWFT Expertisenetwerk Gender en Religie door Trees Versteegen

In 2013 gaf de Algemene Ledenvergadering van het netwerk IWFT aan een interim-bestuur de opdracht nieuw beleid voor de toekomst te schrijven. Het interim-bestuur heeft op 14 oktober het beleidsplan 'een wending naar de toekomst' aan de leden gepresenteerd, dat met algemene stemmen werd aangenomen. Ter voorbereiding van het nieuwe beleid enquêteerden we een aantal jonge onderzoeksters en studenten (leden en niet leden) over het belang, de bekendheid en de aantrekkelijkheid van het IWFT. Het bleek bij velen onbekend. De website werd onaantrekkelijk gevonden. Gevraagd naar de behoeftes van potentiële leden verwoordden zij, dat zij graag met oudere / deskundige leden gematcht wilden worden ter ondersteuning van hun professionele loopbaan. Het nieuwe beleidsplan formuleert een aantal kernpunten, waarmee het nieuwe bestuur op dit moment aan de slag is: het organiseren van een databank van deskundigheden van leden die geraadpleegd kunnen worden door studenten en mensen van buitenaf, het leggen van contacten met andere organisaties die zich verdiepen in de relatie tussen religie en gender, het updaten van de website en het deelnemen aan sociale media. Het nieuwe bestuur trad aan in oktober, het is sterk verjongd en hard aan het werk. Van belang is ook te vermelden dat de 'oude' penningmeester, Arine Benschop, zich heeft ingespannen om achterstallige contributies te innen. Deze achterstand was niet veroorzaakt door verzuim van de leden, maar door een administratieve fout bij het IWFT. Door Arine's inspanning staan we er financieel weer gezond voor.

Stichting Catharina Halkes Fonds, rekeningnummer NL16 INGB 0000 202462 te Tilburg, Penningmeester@halkesfonds.nl
Secretariaat: Dr. Margriet Gosker, Kaldenkerkerweg 14, 5913 AE Venlo. Na 1 oktober 2014 Dr. Anne-Claire Mulder, Utrecht

Wij vragen vriendelijk uw aandacht voor de acceptgirokaart bij deze Jaarbrief